

Notulen van de vergadering van de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, gehouden in het Jaarbeursgebouw te Utrecht op woensdag 17 mei 2023, aanvang 13.30 uur.

Aanwezig:

- namens de ring Amsterdam: de heer mr. Guido Tjadens en
de heer mr. Mike Rib
- namens de ring Den Haag: mevrouw mr. Miranda Heemskerk
- namens de ring Gelderland: mevrouw mr. Jane de Vries en
mevrouw mr. Monique Wijnhoven
- namens de ring Limburg: de heer mr. Raymond Voncken
- namens de ring Midden-Nederland: de heer mr. Jasper Nobel en
de heer mr. Koen van den Berg
- namens de ring Noord-Holland: de heer mr. Marcel ten Brinke en
mevrouw mr. Sylvia Kolk
- namens de ring Noord-Nederland: de heer mr. Cor van Dijk en
mevrouw mr. Clarianne Jansen
- namens de ring Oost-Brabant: mevrouw mr. Barbara van Kampen en
de heer mr. Michel Kuijpers
- namens de ring Overijssel: mevrouw mr. Margreet Procee-Geelhoed en
mevrouw mr. Diane Verbaan
- namens de ring Rotterdam: de heer mr. Lucas Louwerier en
de heer mr. Gijsbert van Wingerden
- namens de ring Zeeland/West-Brabant: mevrouw mr. Monique Rombouts en
mevrouw mr. Jacqueline Trouw

Voorts zijn aanwezig:

- mevrouw mr. Joyce Leemrijse, gemandateerd voorzitter van de ledenraad (hierna te noemen: voorzitter);
- namens het bestuur van de KNB: mevrouw mr. Annerie Ploumen, de heer mr. Ed Engelen, mevrouw mr. Ingeborg Braun, mevrouw mr. Isabelle Cox, de heer mr. Thijs Flokstra, mevrouw mr. Iris Hoogendam en mevrouw mr. Annette van der Klooster;
- namens het bureau van de KNB: de heer mr. Hans Kuijpers, de heer mr. Willem Geselschap, de heer Bastiaan Kers, de heer Hens Meengs, mevrouw Bernadette Verberne en mevrouw Mary van Wensveen;
- secretarissen: mevrouw drs. Jimke Roos (ledenraad) en de heer dr. Hendrik Aries Edeler jr. MA (bestuur);
- toehoorder: mevrouw Karen Weisfelt namens de Koninklijke Beroepsorganisatie Van Gerechtsdeurwaarders (KBvG);
- notulist: mevrouw Julie van Horn.

Afwezig (m.k.): de heer mr. Christ-Jan van Haperen, mevrouw mr. Jolande van Loon, de heer mr. Bart Versteeg

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 13.40 uur en doet de volgende mededelingen:

- Alleen ten behoeve van de notulen wordt een geluidsopname gemaakt.
- Jolande van Loon en Christ-Jan van Haperen zijn wegens ziekte afwezig. Jolande wordt vervangen door Lucas Louwerier die zich kort voorstelt.
- Karen Weisfelt wordt als toehoorder welkom geheten.
- Op 25 mei 2023 wordt een bijeenkomst gehouden in verband met de samenwerkings-overeenkomst tussen Nederlandse en Duitse notarissen. De leden van de ledenraad zijn hiervoor uitgenodigd.

2. Vaststellen agenda

Agendapunt 7.c wordt na agendapunt 8.a in besloten vergadering besproken. De agenda wordt vastgesteld.

3. Inventarisatie rondvraag

De notitie met de beantwoording van de vragen is uitgereikt aan de aanwezigen en worden gepubliceerd als onderdeel van deze notulen. Dit overzicht wordt aangevuld met de vragen die vlak voor de vergadering zijn ontvangen en derhalve niet op tijd konden worden verwerkt.

4. Beslispunten

4a. Wijziging samenstelling Kamer voor het Notariaat ressort 's-Hertogenbosch

2023.05.17 Agendapunt 4.a. Samenstelling Kamer voor het Notariaat.docx

2023.05.17 Agendapunt 4.a. Bijlage I artikel94&95WNA.pdf

De ledenraad wordt verzocht in de Kamer voor het Notariaat in het ressort 's-Hertogenbosch:

- ontslag te verlenen aan plaatsvervangend lid, de heer mr. P. Heeringa per 17 mei 2023;
- ontslag te verlenen aan notarislid de heer mr. G. Herwig per 1 augustus 2023;
- te benoemen mevrouw mr. H. Albicher per 17 mei 2023 als notarislid voor een periode van vier jaar (tot en met 16 mei 2027).

Omdat de procedure vragen oepriep is deze besproken door de CvA en in de voorzitterscall. De secretaris van de ledenraad zal voor de procedure een praktisch stappenplan opstellen.

(actie: JR). Annerie Ploumen heeft de voorzitters van de rechtbanken erop attent gemaakt dat ook de voorzitter van de Kamer inbreng heeft in de procedure.

De vacaturecommissie geeft een korte toelichting op de sollicitatie van mevrouw Albicher. Inmiddels zijn de ondertekende governance verklaring en de verklaring omtrent gedrag van mevrouw Albicher ontvangen.

De ledenraad stemt in met het voorgestelde ontslag van de heren mr. P. Heeringa en mr. G. Herwig en met de benoeming van mevrouw mr. H. Albicher **(BESLUIT)**.

4b. Financiële Jaarstukken over het boekjaar 2022

1. KNB

2023.05.17 Agendapunt 4.b. Toelichting jaarverslag KNB 2022.pdf

2023.05.17 Agendapunt 4.b. KNB jaarverslag 2022.pdf

Naar aanleiding van een gesprek met de accountant is op 16 mei 2023 een addendum toegevoegd aan het jaarverslag, met een toevoeging van een gebeurtenis na balansdatum (het overnemen door de KNB van de lening van de ABN aan Nobilex). Dit addendum wordt

verwerkt in het eindverslag dat wordt gepresenteerd aan de Algemene Ledenvergadering (ALV).

De penningmeester licht het jaarverslag toe. De resultaten zijn minder positief dan zij op het eerste oog lijken, omdat een aantal kostenposten zijn uitgesteld. Dit betreft onder andere:

- Een groot deel van het jaar was een manager I&P afwezig hetgeen zijn weerslag had op enkele lopende projecten.
- Het uitlopen van het BRN-project (Basisregistratie Notariaat): enkele medewerkers die daaraan werkten konden niet worden ingezet op andere projecten die wel waren begroot maar nu zijn uitgesteld naar 2023, zoals het project Digitale Notariële Akten.
- Daarnaast zijn de afschrijvingskosten lager doordat pas later kan worden gestart met de afschrijving. Dat resulteert echter aan het eind van de termijn (over tien jaar) in extra kosten.
- Het vertrek van de programmaleider van Futurepro(o)f heeft geleid tot opschorting van enkele grote projecten.

Het jaar 2022 is een slecht beleggingsjaar geweest maar het resultaat behoefde niet te worden gerealiseerd.

Na een heldere toelichting en duidelijke antwoorden op vragen heeft de financiële commissie geconstateerd dat er goede verslaggeving heeft plaatsgevonden. De commissie vond het wenselijk dat het blijven aanhouden en de omvang van enkele grote reserves (het CTR, CLTR en het Kwaliteitsfonds) goed wordt onderbouwd. De penningmeester heeft dit toegezegd. De commissie gaf een aanbeveling met betrekking tot het Portaal van Hammerstein dat in principe is afgerond maar indirect terugkomt in vergelijkingen met voorgaande jaren; dit zal volgende jaren niet meer worden genoemd in de cijfers en toelichting.

Vervolgens beantwoordt de penningmeester enkele vragen:

- De goedkeurende verklaringen voor de jaarrekeningen van de KNB (inclusief het addendum) en de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat zijn verstrekt.
- De accountant vond het niet nodig in het jaarverslag melding te maken van de aansprakelijkstelling van 100 miljoen EUR.

2. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

Over het vermogen van SKN dat nu bijna 25 miljoen EUR bedraagt, zijn in het verleden afspraken gemaakt. Voor de ledenraadsvergadering van september 2023 of november 2023 wordt de besteding van het vermogen opnieuw geagendeerd. Op dat moment wordt ook de opbouw van de KNB-reserves besproken (**actie: JR**).

De ledenraad geeft de ALV een positief advies ten aanzien van beide jaarrekeningen (**BESLUIT**).

Barbara van Kampen zal tijdens de ALV het woord voeren namens de ledenraad en de penningmeester uitnodigen voor een toelichting op de jaarstukken.

De voorzitter bedankt Raymond Voncken voor het inspringen in de financiële commissie van de CvA en Mary van Wensveen en de penningmeester voor hun inspanningen.

5. **Ingekomen stukken**

Er zijn geen ingekomen stukken.

6. Mededelingen Commissie van Advies

Verslag CvA met bestuur d.d. 7 maart 2023
Verslag CvA zonder bestuur d.d. 4 april 2023
Verslag CvA met bestuur d.d. 24 april 2023
Verslag portefeuilleoverleg ICT
Verslag portefeuilleoverleg Wna
2023-03-07 Verslag CvA met bestuur-voor LR.docx
2023-04-04 Verslag CvA zonder bestuur-voor LR.docx
2023-04-25 Verslag CvA met bestuur voor LR.docx
Verslag Portefeuille-overleg Herziening Wna.docx

De secretaris van de ledenraad zal de ledenraadsleden voortaan informeren wanneer de verslagen op iBabs worden geplaatst door middel van pushberichten. (**actie: JR**).
Er zijn geen vragen of opmerkingen over de verslagen.

7. Mededelingen bestuur

7a. Herziening Wna

In december 2022 vond het eerste gesprek met het ministerie J&V plaats. In het tweede gesprek van vorige week zijn de onderwerpen collectiviteit en kwaliteit, de notaris als poortwachter, een toekomstbestendig notariaat, een sociaal notariaat en digitalisering besproken. Prioriteit wordt gegeven aan collectieve geheimhouding, collectief protocol en ruime vestigingsplaats, het vervallen van de 21-uurs eis, het sociaal notariaat, de archivering van de digitale notariële akte en het verval van de term 'kandidaat'. Het is nog te vroeg voor de brainstormsessies.

7b. Futurepro(o)f:

Het bureau is uitgebreid met Alma Schippers, een communicatiespecialist die zich alleen op het helpen aantrekken van mensen voor het notariaat zal richten. Er heeft een pilot plaatsgevonden waarbij tijdens diners notarissen en studenten bij elkaar worden gebracht. Na Utrecht worden de diners eerst in Amsterdam en daarna elders in Nederland georganiseerd.

Op 5 juni 2023 start de externe branding, een digitale bushokjescampagne waarbij rekening wordt gehouden met de plaats waar posters worden getoond. Opmerkingen over ongewenste plaatsen van bepaalde posters kunnen worden doorgegeven aan het bureau. Studenten worden benaderd om hen te enthousiasmeren voor het notariaat.

In het werkplan voor 2024 zal het capaciteitsvraagstuk voor het aantrekken van mensen voor de uitvoering vanuit verschillende invalshoeken aandacht krijgen.

Nadat overeenstemming met de diverse stakeholders werd bereikt, is gestart met de invulling van de details van het herijken van de beroepsopleiding. De ontwikkeling van de opleiding door diverse vakgebonden experts gaat goed, daarmee neemt ook het draagvlak bij de verschillende groepen toe, ook bij de docenten.

De startdatum van 1 september 2023 is helaas niet realistisch en verschuift naar 1 januari 2024 of 1 maart 2024. Daarop vooruitlopend worden bepaalde losstaande onderdelen aangepast, zoals de tweedaagse introductie en bepaalde lespatronen.

De opleiding wordt gebouwd langs beroepskenmerkende activiteiten, in plaats van opdrachten komt er een portfolio-opbouw. Het veld is enthousiast en denkt mee op alle gebieden.

Naast de vaste opleiding komt er een masterclassopleiding die meer themagericht wordt opgesteld.

De ring Rotterdam verzocht de Erasmus Universiteit en de Universiteit Tilburg te bewegen om de opleiding notarieel recht te faciliteren. De KNB zal dit in het gesprek met de universiteit aan de orde stellen, maar kan dat niet opleggen. Ook werd gevraagd om te bespreken met de

universiteiten om de bestaande rechtenopleidingen op HBO-niveau te laten aansluiten op de bestaande notariële opleidingen in het WO. Dit is waarschijnlijk al mogelijk, hoewel het niet zichtbaar is. Er zal worden getracht om rechtenstudenten van universiteiten zonder notarieel recht, te interesseren voor notarieel recht en de aanvullende studieduur van drie jaar voor advocaten die notaris willen worden ter discussie te stellen.

7c. Nobilex

Na de pauze wordt het agendapunt in besloten vergadering zonder toehoorder besproken.

7d. Notaris ID

Er zijn weinig ontwikkelingen te melden. Aan het mandaat van de ledenraad wordt niet voorbijgegaan.

7e. Stichting Voorzieningsfonds governance

Naar aanleiding van het voorstel van de werkgroep over de governance van de Stichting heeft het bestuur aangegeven de voorkeur te geven aan een iets grotere betrokkenheid van het KNB-bestuur dan voorgesteld. Daarover wordt binnenkort overlegd met het stichtingsbestuur en de werkgroep; in de ledenraadsvergadering van 20 juni 2023 wordt de ledenraad verder ingelicht.

7f. Woo-kosten en uitspraken

Op verzoek van de ledenraad heeft het bestuur de uitspraken, de consequenties voor de KNB van de rechtszaken en bijkomende kosten in kaart gebracht. Het gaat naar grove schatting om 138.000 EUR in totaal en betreffen advocaat- en accountantskosten, het inhuren van een externe jurist, de uren van bureaumedewerkers, bestuursleden en de bestuurssecretaris. De gevolgen voor de KNB zijn nu beperkt omdat de rechter de huidige lopende zaken grotendeels niet-ontvankelijk heeft verklaard en de KNB adequaat reageert op de Woo-verzoeken.

Gevraagd wordt of met de inwerkingtreding van de Woo mag worden verwacht dat de kosten zullen afnemen. Het bestuur bevestigt dat dit normaliter het geval zou zijn omdat op voorhand veel wordt gepubliceerd, maar let wel: mensen die vragen blijven stellen, moeten een reactie krijgen. Stukken worden nu ook soms dubbel opgevraagd.

7g. PE-punten ethiek

2023.05.17 Agendapunt 7.g. Notitie ledenraad Ethiekpunten.docx
2023.05.17 Agendapunt 7.g. Bijlage I Cursussen ethiek.pdf

Uit de notitie blijkt dat er al veel cursusaanbod is voor het behalen van PE-punten, niet alleen de Wwft, maar ook fraude, UBO, de poortwachtersrol, intervisie, de sanctieregeling en tucht en toezicht vallen onder deze noemer. Voor de cursussen waarvoor nog geen ethiekpunten zijn verstrekt, maar die onder de genoemde onderwerpen vallen, kunnen ethiekpunten worden aangevraagd. In 2023 moeten drie ethiekpunten worden behaald, in 2024-2025 zes ethiekpunten. De onderwerpen waarvoor ethiekpunten kunnen worden behaald zullen op Notarisnet worden gezet (**actie: bureau**).

Alleen voor het inhoudelijke deel van de ringvergaderingen over deze genoemde onderwerpen kunnen ethiekpunten worden behaald.

In de ring Amsterdam werd opgemerkt dat de ethiekpunten te veel op Wwft zijn gericht, zodat de vier cursussen die de Stichting aanbiedt niet alle vier zouden moeten zijn gericht op Wwft. Het overzicht toont veel inhouse lezingen waaraan alleen door de betreffende kantoormedewerkers

kan worden deelgenomen. De lijst is opgesteld om te laten zien welke cursussen in aanmerking komen voor ethiekpunten en dat deze ook voor interne cursussen van kantoren kunnen worden behaald.

8. Bespreekpunten

8a. Pensioen

2023.05.17 Agendapunt 8.a. Voorlegger Pensioen.docx

De vergadering wordt besloten verklaard en de toehoorder verlaat de zaal.

Nadat de vergadering weer openbaar verklaard is, keert de toehoorder terug in de vergadering.

8b. Evaluatie CvA

2023.05.17 Agendapunt 8.b. Voorlegger evaluatie CvA.docx

2023.05.17 Agendapunt 8.b. bijlage I. 2022.04.27 Verslag Commissie Leemrijse d.d. 26 april 2022 met opmerkingen.docx

2023.05.17 Agendapunt 8.b. bijlage II. Relevante passages verslagen CvA met betrekking tot de evaluatie.docx

De voorzitter licht de verslagen toe. Het is de vraag of de Wna-portefeuille en de Futurepro(o)f-portefeuille in de huidige vorm moeten blijven bestaan omdat de CvA nog niet als sparringpartner kan fungeren in deze fase van de projecten. Zoals eerder besproken, wordt de pensioenportefeuille toegevoegd aan de CvA.

De ledenraad is gevraagd te informeren naar de mening van de achterban. De ringleden hebben echter minder zicht op de CvA die voornamelijk tussen de ledenraad en het bestuur in werkt. De CvA monitort tussentijds gebeurtenissen en doet daarvan verslag: schriftelijk en via de buddy-ringen.

Aan het verzoek om pushberichten te sturen zodra de verslagen beschikbaar zijn zal worden voldaan.

Door ziekte van de twee CvA-leden voerden zij geen buddy-gesprekken maar dit is inmiddels geregeld. De voorzitter roept de ledenraadsleden die niets van hun buddy horen, op om zelf contact te leggen met de buddy.

De CvA vergadert standaard de eerste dinsdag van de maand gedurende ongeveer één uur waar de onderwerpen, los van het portefeuilleoverleg, aan de orde komen. Het portefeuilleoverleg Financiën kost wellicht meer tijd, maar wordt slechts twee tot drie keer per jaar gehouden.

In het kader van de evaluatie worden de volgende aspecten naar voren gebracht:

- De CvA-leden ervaren de huidige gang van zaken niet als een te zware belasting; de vergaderingen zijn goed gestructureerd. Enige overlap met andere vergaderingen is niet te voorkomen maar de voorbereiding van de ledenraadsvergadering kost minder tijd.
- Een verbeterpunt kan zijn als de CvA-leden ook de buddy-gesprekken in hun agenda zetten.
- Aanbevolen wordt dat ledenraadsleden die zaken willen signaleren deze via de secretaris onder de aandacht van de CvA brengen. De CvA-leden kunnen ook bij hun buddy-ring informeren of er zaken zijn die aandacht behoeven.

Jacqueline Trouw zal de ledenraad (en de CvA) verlaten. Hoewel het beleid eigenlijk is dat nieuwe CvA-leden een halfjaar in de ledenraad zouden moeten meelopen, is besloten de ring Noord-Nederland waarvan de twee ledenraadsleden beide nieuw zijn, te polsen voor de CvA.

Cor van Dijk heeft zich bereid verklaard om zitting te nemen in de CvA.

Daar Jolande van Loon in september haar laatste ledenraads- en CvA-vergadering zal hebben roept de voorzitter de aanwezigen op zich kandidaat te stellen voor de CvA, opdat in de ledenraadsvergadering van 20 juni 2023 de leden kunnen worden benoemd. Hiervoor stellen Monique Wijnhoven (vanaf september 2023), Monique Rombouts en Diane Verbaan zich

beschikbaar en zij – alsmede Cor van Dijk - zullen een gesprek voeren met de vacaturecommissie die nu bestaat uit Monique Rombouts, Guido Tjadens en Jolande van Loon.

Nog niet duidelijk is wie Jolande van Loon in de vacaturecommissie vervangt tijdens haar afwezigheid en zal opvolgen na september; de voorzitter zal hierop later terugkomen (**actie: voorzitter**).

9. Notulen

9a. Conceptverslag Ledenraadsvergadering d.d. 15 februari 2023

20220509 LR conceptnotulen-voor LR.docx

Het verslag wordt met inachtneming van enkele tekstuele wijzigingen vastgesteld.

9b. Actiepuntenlijst Ledenraadsvergadering d.d. 15 februari 2023

2023.05.17 Agendapunt 9.b. Actiepuntenlijst LR d.d. 15 februari 2023.docx

De leden hebben gevraagd of de KNB softwarematig ondersteuning kan bieden waar Wwft-onderzoeken moeten worden gedaan en waar de notaris als poortwachter een onderzoek moet doen. Hiernaar is al in 2022 onderzoek gedaan. Om een soort backoffice functie tot stand te brengen heeft het bestuur meer concrete informatie nodig waaraan precies behoefte is. Raymond Voncken stelde deze vraag en zal nagaan wat de concrete vraag is. Als dat breder moet worden getrokken wordt de ringen verzocht deze vraag aan hun leden te stellen (**actie: Raymond Voncken/ledenraad**).

9c. Beantwoording rondvragen d.d. 15 februari 2023

2023.05.17 Agendapunt 9.c. Binnengekomen rondvragen LR d.d. 15 februari 2023.docx

De notitie met de beantwoording van de rondvragen is uitgereikt aan de aanwezigen.

10. Rondvraag

De ingediende vragen zijn behandeld en zijn/worden schriftelijk beantwoord.

Vanuit ring Midden-Nederland wordt aangegeven dat BFT een lezing zou houden, maar de afspraak afzegde. Hiervoor hadden zich veel ringleden aangemeld. Hoewel er een alternatief werd gevonden, was dat erg jammer. Onbekend is welke spreker zou komen. Annerie Ploumen zal het aan de orde stellen in het volgend bestuurlijk overleg en komt erop terug (**actie: bestuur**).

Bij het verzenden van de uitnodigingen aan de leden van de ring Rotterdam constateerde Gijsbert van Wingerden dat het aantal ringleden opeens met 15% is gedaald. Hij verzoekt inzichtelijk te maken welke leden vertrekken. Annerie Ploumen verwijst naar de Ring Amsterdam die melding maakt van de in- en uitstroom van leden. In de volgende vergadering kunnen zich de andere ringen die geïnteresseerd zijn in de informatie, melden (**actie: ledenraad**). In het kader van het project Futurepro(of) wordt ook aandacht besteed aan de uitstroom.

Met de vernieuwing van Ibabs is het volgens Jasper Nobel niet meer mogelijk zijn stukken los, op documentniveau te zien. Dit zal worden nagegaan (**actie: bureau**).

Ter wille van de continuïteit binnen commissies wordt de ledenraadsleden gevraagd om bestuurswisselingen aan de secretaris door te geven (**actie: ledenraad**).

11. Inventarisatie agendapunten volgende vergadering

De vergadering van 20 juni 2023 vangt aan om 9:00 uur in Media Plaza. Het is niet zeker of het volledige bestuur aanwezig is gedurende de gehele vergadering.

Voorlopig staan op de agenda: het regionaal beleggen van vertrouwenspersonen, de governance van Stichting Voorzieningsfonds, de benoeming van CvA-leden en het sparren over het betrekken van de ringen en de leden, tips and tricks om meer inbreng te krijgen vanuit ringvergaderingen. Voor dit laatste onderdeel wordt de ledenraad verzocht onderwerpen in te brengen (**actie: ledenraad**).

De vergadering van 27 september 2023 wordt in het Van der Valk Hotel Utrecht gehouden.

12. Sluiting

Barbara van Kampen bedankt Jacqueline Trouw en Raymond Voncken bedankt Koen van den Berg die uit de ledenraad treden, voor hun inzet en goede samenwerking; zij ontvangen een attentie.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 16.51 uur.

Dit verslag is vastgesteld in de vergadering van de ledenraad d.d. 20 juni 2023.